SLUB
Wir führen Wissen.
GÖRLITZER SAMMLUNGEN
OBERLAUSITZISCHE BIBLIOTHEK
Uniwersytet
Wrocławski

1) H* 8224
2) XVI w. (1503)
3) GW. 1271.
4) Rkp.
5) Nicht XVI
6) HC. 2648
7) H* 16197
8) H* 10338

XV. Qu 1144, 1-8

SLUB Wir führen Wissen. GÖRLITZER SAMMLUNGEN OBERLAUSITZISCHE BIBLIOTHEK Uniwersytet Wrocławski

Tractatus procuratoris editus ſub nomīe diaboli quādo petit iuſticiā corā deo. ꝛ beata virgo Maria ſe oppoſuit ꝯtra ipſum ꝛ obtinuit. necnō obmutuit pugna ꝯtra gen⁹ humanū.

Acceſſit Aſcaron ad omnipotentis dei preſentiam et ait. Creator omnium vbiqꝫ iuſticia. xi. q. iij. ſcōm. ꝛ c. cuſto-di. de pe. diſ. iij. c. ſunt plures. Ego ſum procurator totius ne-quicie infernalis placeat iuſticie dignator me audire iuxta le-gem prime. ff. de his que in teſta. delen. Cui dominus ait. Si es procurator exhibe ꝓcuratorium ut l. ſi quis inſiciatus. ff. de poſiti. extra de elec. c. cauſam. ꝛ ut no. in l. filiuſfamilias. §. ve-terani. ff. de procura. Reſpondit procurator. Uolo te informare ſuper quodā arduo articulo qui tangit medullitus omnes infe-ros ꝛ informatione facta exhibebo ꝓcuratorium ꝛ hoc fore fien-dum probari videtur. ff. de ſerui. vrba. predi. l. quibus iberus. Reſpondit dominus. Jam dudum noui te ꝛ tuas verſutias. i. q. i. ſpiritus ſanctus. ff. de iudi. l. ſed ꝛ ſi reſtituatur. in fine. no-li me paſcere verbis informatorijs nulla parte preſente. ut. C. ſi per vim vel alio modo. l. ſi. ff. ꝺ adop. l. nam ita diuus. ex ꝺ ma-iori. ꝛ obe. c. inter quatuor. Exhibe ergo ſtatim procuratorium aut ſtatim foris exieris. ar. l. ſi quando. C. de dilati. ꝛ. xcvij. diſ. c. nobiliſſimum. Qui formidans iudicem quē ſibi gratum non videbat exhibuit procuratorium. Et ut more humano loqua-mur ſic ſufficienter factum ꝙ in nulla ipſius parte patiebaꝰ ca-lumniam. Tunc ꝓcuratori dixit dominus Loquere ſi vis. Ait demon. Conqueror ego procurator ꝓcuratorio nomine iuxta no. in l. poſt mortem. ff. quando ex facto tutorum. Quod cum ego ꝛ alij quorum nomine ago per infinita tempora omni pre-ſcriptione preſcripta iuxta poſita. xvi. q. poteſt. ꝛ per totum cuꝫ concor. eſſemus ꝛ fuimus in pacifica poſſeſſione tormentandi cruciandi ꝛ iuſticiandi genus humanum apud inferos. de ꝯſe. di. iiij. formidiſſime. Nunc de nouo iuris ordine nō ſeruato cō-tra. l. ſi pacto. C. de pactis. ꝛ de execu. rei iudi. l. i. et. ij. q. vi. §.

HC. 2648

XV. Qu. 1144,16

diffinitiua parte nõ vocata ꝯtra·l de vnoquoqꝫ· ff. de re iudi·
⁊·d·l·nam ita diuus·⁊ extra de conſti·c·eccleſia ſancte Marie ꝑ
voluntatis libito ſumus dicta poſſeſſione priuati contra·l·me/
minerint·⁊·l·ſi quis in tanta·C·vnde vi·⁊ extra de reſti·ſpo·c·
in litteris·De quo conquerimur ⁊ querelam ponimus lamen/
tanter corã te·Quare tibi placeat genus humanũ ad certã diẽ
ad te mihi procuratorio nomine reſponſurũ iuxta·l·aut qui ali
ter·§·i·ff·quod vi aut clam·extra de reſcrip·c·ſi·ꝓteſtãs primo
reſtitutionẽ nobis plene ⁊ libere eſſe fiendã animarum quę in
celo ſunt ⁊ in purgatorio ⁊ quę eas preceſſerũt ⁊ quę eas ſequẽ/
tur ⁊ natarũ ⁊ quę naſcent̃ ab hijs·iuxta no.in·l·i.in·§·nõ ſo/
lum·⁊·§.qui vi deiectus·ff·de vi ⁊ vi arma·⁊ extra ð reſti·ſpo·
c·grauis·Reſpondit dñs·Audiui te modo agatur de die·ut·d·
l·aut qui aliter·§·i·ff·quod vi aut clam·Reſpondit procurator
cauſa eſt valde ardua periculoſa ⁊ miſerabilis:utputa cauſa ſpo
liationis·ut extra de or·cog·c·ſi·⁊ de ſo·comp·c·ex parte·C·ad
l·iuliam de vi·⁊ deſiderat celeritatem ar·l·i·ff·de dam·infe·cũ
ſimilibus citetur ergo pars ad diem craſtinã·Reſpondit dñs
ſibi·Diabole fili iniquitatis ⁊ ingratitudinis·xxvi.q.v·Nec
mirum damnate nequã tam cito menſuraſti interuallum inter
celum ⁊ terrã·contra·l·ſi cum dies·§·ſi arbiter·ff·de arbi·⁊ no·
in·c·ex parte·de ap.Unde aſſigno diem certam tibi ad reſpon
dendum hic corã me ſcꝫ diem veneris ſanctã in qua fui cruci/
fixus·Reſpondit procurator Iſtam diem non accepto quia eſt
vbilibet feriata·l·omnes dies·C·de feriis·⁊ extra de ferijs.c·
finali.Reſpondit dominus·Ego iura condidi·ut.l·finali·C·
de preſcriptio·lon tempo·⁊·xvi·q·iii·c·nemo·Sic hoc diſpono·
ff·de re·iudi·l·quidam conſulebat·⁊·C·ſi contra ius uel vtili·
publi·l·ſi·cum ibi no·O Gabriel voca genus humanum ut cõ/
pareat ſufficienter:et ſiue compareat ſiue nõ procedetur ut ius
dictabit.ff·de iudi·l.ad peremptorium·extra de reſcrip·c·cau/
ſamqꝫ·de dolo ⁊ contu·c·cum dilecti.Et receſſit demon ⁊ ad ꝓ
pria redijt ⁊ rem geſtam ſocijs recitauit qui inuicem condolen

tes bene nouerunt xp̄i iuſticiam eis fauorabilem nō eſſe mul/
tum futuram· Quibus lucifer ait· Non terreamini xp̄us enim
dicit ſe eſſe iuſticiam· ij· q· iij· ſcd̄m· quod falſum eſt· Si enim ī
iuſticia obtinebimus aut ipſum reprobabimus ex ore ſuo. xxj·
diſtinc· nunc autē. Et ait Aſcaroni Tu ibis ad diem ⁊ ait Aſca
ron· Mallem potius hic vobiſcum cruciari q̄ꝫ ibi vbi eſt omne
gaudiū eſſe: quoniam ibi nullo modo gaudeo ſed potius doleo
cum gaudere incipio· ar· C· de adminiſ· tu· l· lexqꝫ tutores· Sed
obedientie datus faciam quod incumbit· extra de maio· ⁊ obe·
c· illud· Ut more humano loquamur comparuit Aſcaron in au/
rora diei ſtans in conſiſtorio dei ſolus in quodam angulo be/
ne autem ſciebat ꝙ maior erat contumacia actoris q̄ꝫ rei· iiij· q
iiij· c· i· ⁊ no· extra de dolo ⁊ contu· c· i· li· vi· Et ideo tempeſtiue
venerat ⁊ ambas aures habebat apertas paratas ſemper ne q̄d
contra ipſum fieret· Appropinquante autem quaſi iam meridie
acceſſit Aſcaron ad preſentiam dei dicens: Pater ſancte ego ve
ni diluculo ⁊ ſemper expectaui fac mihi iuſticiam iuxta· l· pla/
cuit· C· de iudi· ⁊ C· de appel· l· eos· §. ſi quid autem. ⁊ extra de
or· cog· c· cum dilectus· Dixit dn̄s Uade vade tota dies cedit.
inſti· de verbo· obli· §· in diem. Tunc demon redijt in angulū
⁊ expectauit uſqꝫ ad horam extremam· Tunc quaſi omnibꝰ diſ
cedentibus exclamauit demon· Ubi eſt iuſticia que deficit ī re/
gno celorum· Dixit autem dominus vocate eum ut compareat·
Qui ait tota die expectaui in regno iuſticie nec inueni· Dixit
dominus ei: dicas quid petis extra de libe. cau· gignarus· Re/
ſpondit demon videte citatorium vocatum eſt genus humanū
reſponſurum mihi procuratori ſi eſt aliquis qui pro genere hu
mano compareat veruntamen nemo comparuit· Dixit domi/
nus Aſcaroni quid petis· Reſpondit Aſcaron Non peto niſi
ius commune quod nemini denegatur ut in· c· indultum· cum
ibi no· de regu· iur· li· vi· Peto litteras tuas quibus humanum
genus citetur ſufficienter ad hanc diem reſponſurum coram te

mihi procuratorio nomine me uſq; ad tenebras noctis expectã
te nõ comparuit nec aliquis ꝓ ipſo· Dominus autẽ volens vti
equitate potius q̃ iuſticia ⁊ qui bene ſciebat ad quid Aſcaron
intendebat dixit· Tu qui multas res nouiſti·xxxi·q iiij·c. ſciẽ
dum· Bene ſcis ꝙ iudex in parte quandoq; vtitur iuſticia quã
doq; equitate prout ſibi videtur expedire ſm diſtinctionẽ poſi
tam·C·de iudi.l.placuit·⁊·l·i· Ego autẽ ad preſens volo uti eq
tate potius q̃ iuſticia eo ꝙ continue prorogo ⁊ aſſigno eo mo-
do quo melius valere poteſt iuxta no·in·c·ſi·de poſtu·habe ter
minum ad diem craſtinum hora prima iuxta no·in·c·i·de offi·
dele·⁊·C·quomodo ⁊ quando iudex·l·i· Et ſtatim dñs ſurrexit
⁊ receſſit demon ad propria ſicut prius ⁊ rem geſtã contra ipm
ſocijs enarrauit cui lucifer tu ibis cras hora debita ⁊ Aſcaronẽ
inſtruxit. Cumq; clamor ad aures virginis Marie ꝑueniſſet re
geſta audita materno amore condoluit· Audiens tamẽ cõmi-
natõnem factam eſſe nec ultra proceſſum publice dixit nõ terre
amini quia die craſtina humani generis aduocata ero et ĩ hoc
totus chorus angelorum cõquieuit· Die autem craſtina adue-
niente ut ſic loquamur iuit dominus ſedere ꝓ tribunali cum in
finita angelorum ⁊ ꝓphetarum comitiua voce magna cantan-
tium Aue regina celorum aue dña angelorum· Que quidẽ tor-
uo oculo ⁊ turbato vultu ſuum proſpexit aduerſarium in regno
ſuo ſtãtem iuxta filium. ait filio ſua mater· Fili mi audio ꝙ ge-
nus humanum de quo ego ⁊ tu ſumus· ex de ſum·tri·c·i·impe-
ditur per quendã damnatum reprobũ ⁊ falſum ſicut noſti quẽ
in regno meo video ⁊ ideo cõmota ſunt viſcera mea que te por
tauerunt cum nõ ꝯſueuerunt huc tales accedere verum quia tu
es iuſticia·xi·q·iij·cuſtodi. veniat quicunq; ſit ille qui ſuã cau
ſam agat corã te/ Tunc omẽs angeli de tanta aduocata gloriã-
tes vocauerunt damnatũ dicentes· veni condemnate ⁊ reprobe
inuenies partẽ/ acceſſit autem demon plenus inuidia omniq;
dolo nec fuit auſus oculos erigere in aduocate faciem que ipm
ita turbato oculo reſpiciebat· Tunc inquit dñs Aſcaroni ꝓcu-

ratori: modo dicas quid vis Reſpondit Aſcaron O iuſticia in
flexibilis. x. q. iij. ſm ꝛ c. illud. o veritas ſine fallacia. x. q. iii. abi
it. o via ſine errore de peni. di. i. c. oportet. Audi me miſerū ne
te moueat caro aut ſanguis xi. q. iii. quatuor. peto licentiam et
loquar cum venia iuxta. l. fi. C. de offi. diuer. iudi. Reſpōdit do
minus dicas quid vis prout decet. dixit demon cuncti ſciunt ꝙ
iudicium conſtat ex tribus perſonis ſcꝫ iudicis actoris ꝛ rei. ex
de verbo. ſig. c. forus. §. in omni. ꝛ iiii. q. iiii. c. i. Judicem video
ꝙ ego ſum actor ꝓbatur per citatorium ut dicto. §. in omni ꝛ ff
de iudi. l. in tribus in fi. perſonam autem rei nō video ſine quo
nullum eſt iudicium. Reſpondit aduocata iudici: nō ſic fili mi:
ecce me paratam ad defenſionem humani generis per. l. ſolutio
nem ꝛ quod ibi no. C. de ſolutio. Reſpondit Aſcaron pater ſan/
cte ꝙ tua mater nullatenus ſit admittenda in iſta cauſa ſic oſtē
do. Primo cum ſit mater: ꝛ ſuſpectum eſt mihi matrem iudicis
eſſe partem contra me/ quia de facili poſſet filium in partē ſuā
trahere: extra de appel. c. ex inſinuatione ꝛ c. poſtremo. Item cū
ipſa ſit mulier: Jura que diuinitus ſunt ꝓmulgata. xv. q. iii. c.
nemo. ꝓhibent mulieres aduocatas eſſe. ff. de poſtu. l. i. §. ſeruū.
Mater autem turbata verba ad filium dirigens reſpondit ver/
ſutus iſte in negocio me perturbans: peruertit iura: dicit enī
me matrem tuā ꝛ ſic ſuſpectam. Sed fili noſti ꝙ licet mater ſim
ꝛ mulier ſum ad iudicium vocata/ nec tamē ſum eo modo ſicut
ꝛ alie: quia ſine corruptione fecunda/ ſine grauedine grauida: ꝛ
ſine dolore puerpera. C. de offi. prefec. preto. affrice. l. i. extra de
ſum. trini. c. i. Ubi enim ſunt iura que ꝓhibent partem ream cu/
iuſcunqꝫ cōditionis: officium defenſionis ſuſcipere ꝓ ſe ymmo
etiam ſi eſſem excōmunicata qd abſit audiri debeo tanqꝫ cita/
ta: ꝛ reſpondere ut eſt tex. C. de hereti. autenti. credentes/ Non
enim ſcis fili mi: ꝙ ego ſum de origine mundi totius. Nam qui
cunqꝫ ſunt in mundo: aut ſunt de ordine cōiugatorum: aut con
tinentium: aut virginum: ut extra de ſum. tri. c. i. in fi. ꝛ ibi no.

Qd̓ autem ego fuerim in mundo de ordine cōiugatorum: quia coniugata Ioſeph· xxvii·q. ii·c· inuenta virgo ante partum ⁊ poſt partum·§·ecce impoſſibilitas. xvii· q· ii· ad denotandum quia debeo eſſe humani generis aduocata· Qd̓ autez dicit mulieres hoc officium agere nō poſſe: hoc fallit pro perſonis miſerabilibus/ viduis: ⁊ pupillis orphanis: ⁊ cōiunctis·ff. d̓ poſtu·l i·§·fi·⁊·l·ſe·⁊·iii.q·vii·c·tria. Ubi enim ſunt perſone magis miſerabiles quā in mundo quas verſutus iſte ſub dolo querit in ſeruitutem ſuam redigere·lxxxvii·di·c·liber ⁊ per totum· Quare peto non obſtantibus propoſitis ad huiuſmodi officium me admitti: reſpondit demon ſuper hoc peto interloqui iuxta no· in·l·intra utile·ff·de mino·⁊ extra de ordi·cog·c·cum dilectus· Reſpondit aduocata verſutus iſte ſatis fili mi ſe te habere ſuperiorem dicit·ff·de iudi·l.ſed ⁊ ſi ſuſceperit extra de re·iudi·c· cum inter monaſterium cum ibi no· Tunc ait dominus nō obſtantibus propoſitis ⁊ obiectis pro parte Aſcaronis matrem in aduocatam admitto/ Et ait dominus Aſcaroni: Modo habes partem ſi vis aliquid dicere dicas· Reſpondit Aſcaron partem habeo de qua doleo: quia vehementer timeo ꝙ per ipſam iuſta mea cauſa precipitabitur: attamen ſic dico· Notorium eſt demones quorum nomine ago ⁊ procurator ſum/ fuiſſe in plena ⁊ pacifica poſſeſſione ab annis quorum nō eſt memoria in contrarium: tormentandi ⁊ cruciandi animas morientium· de cōſe. di· iiij·firmiſſime· Nunc autem nullo ordine iuris ſeruato contra l·i·C·de execu·rei iudi·⁊·ii·q·vij·c·diffinitiua· Sed pro ratōne voluntatis contra·c·faciat homo·xxii·q·ii·⁊ ex arrupto ſpoliati ſumus poſſeſſione predicta contra·l·nullus·C· de iudi·⁊·C· vnde vi·l·meminerint·⁊·l·ſi quis in tantam·⁊ de reſti·ſpo·c·in litteris: Quia igitur ſapientis eſt primo reſtitutionem petere ut·l·ſi qui deſtinauit·ff·de rei vendi· Cum ſit cauſa priuilegiata de ordi.cogni c·cum ſuper/ Primo peto reſtitui plene ⁊ libere ad poſſeſſionem predictam ſicut prius/ ⁊ deinde procedatur

in cauſa·C·ad·l·iuliam de vi l·i.⁊·l·ſi quis a ſe fundum· de rei
vendi·§·ordinarij·de cau·poſ·⁊ proprie·c·ii· Cum de ipſa ſpo-
liatione nimium doleamus·Dixit matri filius reſpiciens e[illegible]n:
reſponde:mater autem turbata dixit filio:fili mi attende: ⁊ no
li ambages ſeductoris ipſius ſic audire ⁊ eas attendere iuxta·l·
proxime·⁊ quę ibi no·ff·de his quę in teſta.delē·Modo aduer-
te fili: Iſte filius iniquitatis petit reſtitutionem fieri:quia ſpo
liatus: mentitur tanq̄ mendax:iura quę dicunt ſpoliatos eſſe
reſtituendos loquuntur in reo ſpoliato ⁊ non in actore· iii·q·i·
per totum·⁊ de ordi·cogni·c·cum dilectus.Sed ipſe eſt actor·ff
de iudi.l·in tribus·⁊ de verbo·ſig·c·forus·§· in omni·Vide fili
quomodo peruertit iura: falſa allegando ſicut ipſe falſus eſt·ff
de fal·l·fi·⁊ quia primo falſum cōmiſit de peni.di·ii·§· ratiōes
Secundo dicit aduocata: Iura quę dicunt ſpoliatum primo re
ſtituendum:loquuntur in ſpoliato qui poſſidebat bona fide ⁊
iuſto titulo:non vi non clam non precario·x·q·iii·cognouimus·
de poſtu.c·bone·ff·de preca·l·ii·de acquiren· poſſeſ·l·clam poſ-
ſidere· §· fi· Iſte autem Aſcaron ⁊ ſui ſocij nunquam potuerūt
habere bonam fidem in re aliena poſſidenda: quia omnes ſci-
unt ꝙ tu fili in ſapienti[illegible] formaſti hominem a[illegible] ymaginem ⁊ ſi-
militudinē tuam de peni·di.ii·§· romanos: ergo demon poſſi-
dere nō potuit bona fide ⁊ iuſto titulo rem ali[illegible]nam·xxiiii·q·ii·
c·ſi virgo·nec preſcribere· Nulla enim dierum preſcriptio iuuat
malefidei poſſeſſorem·de re·iu·c·malefidei poſſeſſor·li·vi· nec
preſcribitur poſtq̄ quis ſe nouerit aliena poſſidere·de preſcrip·
c· vigilanti·Si forſan quibuſdam temporibus tormentauerint
animas morientium demones:hoc non fecerūt de iure ſuo: ſed
tanquam hoſtiarij inferni:⁊ ex mandato tuo·ar· xxvi· q·v· nec
mirum· Ipſi vero demones nunq̄ poſſiderunt animas defun-
ctorum:ſed tu tantum poſſidebas:cum ille poſſideat cuius no
mine poſſidet̄·l.quod meo·ff·de acqui·poſ·⁊ extra de preſcrip·
c·ſi diligenti· vnde illa detentio animarum fuit potius facti q̄

iuris.ff.de acquirē.poſ.l.i.ſicut aſinus poſſidet paleas ad mā/
datum domini iuxta no.in.l.quod ſeruus.de acquiren.poſſeſ.
p̄terea.quomodo potuiſſent demones preſcribere: vel bonam
fidem habere cum ab olim infiniti prophetę ita prophetizaue/
runt: Ecce naſciturus eſt ſolus filius dei: qui ſuum populum
liberabit. Addens aduocata Fili mi: miror nimium ⁊ cōmoue/
or ꝙ in tanto regno mendacia proponuntur. Reſpōdit demon
⁊ ſuper hoc peto interloqui. Aduocata mater dixit. Scio ꝙ om
ne iudicium datum eſt tibi in celo ⁊ in terra.viii.di.quę cōtra
mores.⁊ de peni.di.ii.§.cum ergo.⁊ tuo nomine flectitur om/
ne genu celeſtium terreſtrium ⁊ infernorum.ar.xxii.diſt.c.qui
epiſcopus. Iſte autem procurator nō aduertens perſonam tuā
⁊ etiam poteſtatem tibi commiſſam paruipendit tuam clemen
tiam: petendo tot interlocutorias. Filius autem dixit reſtituti
onem tibi denego. Tunc ait aduocata ad filiuz: fili pete ſi vult
dicere plus.ar.l.ſi ea.C.qui accuſa.non poſ.⁊.ff.de op.le.l.mā
cipiorum.extra de fide inſtru.c.cum iohannes in fi. Reſpondit
demon ex arrupto: ego adhuc nihil dixi: ſed dicam uſq; ad mi/
rabilia: ⁊ hoc verbum vulnerauit aduocatam quodā amore ge/
neris humani. Filius ait demoni: age cauſam tuam ſine oppro
brijs.iuxta.l.quiſq;.C.d̄ poſtu. demon autem extraxit bibliam
de marſupio ⁊ emiſſa voce clamauit: Audite cęli quę loquor: et
tunc omnes admirati tacuerunt: et vertit librum ad dominuz:
vbi dominus dixit Ade ⁊ eue: de omni ligno comedetis excep/
to tali: Quacunq; enim hora comederitis morte moriemini.
Tunc demon dixit iudici. Primo peto ſi hęc verba ſunt tua iu
xta.l.ob cauſam.§.i.ff.de teſti.⁊ quod no.in.c.cum a nobis.
extra eodem. Reſpondit aduocata turbata: procedas vltra: di/
xit demon: non procedam: quia ſum in regno veritatis: ⁊ co/
ram illo qui ſe dicit veritatem.xi.diſtinctione.c.ſi conſuetudi/
nem. Primo volo ſcire ſi ſint verba veritatis. Et omnes tacue/

runt quia vbi de veritate agitur inficiationi locus non eſt. xx·
viii·di·conſuetudo·Dixit autem dn̄s Verba illa mea ſunt Re/
ſpondit demon bene credo Ex quib⁹ ſic ꝯcludo ꝙ Adam ⁊ eva
qui duo erant in paradiſo terreſtri: venerunt ꝯtra mandatum
tuum qui penitus inobedien̄tes de peni·di·i·c·⁊ venit·xx de pe/
to ꝙ verba tua qui es veritas ſtent in finibus ſuis·⁊ ꝙ ipſi et
omnes poſteri ſucceſſores eorum perpetuo moriant̄·Sequitur
enim cū ſic parentes ſunt leproſi ⁊ infecti tota progenies ſit in/
fecta·de peni·di·iiij·§·quid eſt quod dicit̄·⁊ xxiiij·q·iij·§·i·
Reſpondeat aduocata ⁊ quicquid vult Aduocata autem ait ad
filium Miror fili vnde tanta aſtutia ſit demonibus data q̄ tot
fraudes inueniunt ad genus humanū ſuffocandum: ſed hoc ē
quia ſolacium eſt miſeris ſocios habere penates: verba tua que
dixiſti ade ⁊ eue ſeruari debent cum ſis veritas·iiij·di·erāt au
tem. Sed dicit littera quedam expreſſe ꝙ dolus ⁊ fraus nō de/
bent alicui patrocinari·extra de emp·⁊ ven·c·ad noſtram·⁊ de
vſur·c·tuas·Demones vero quorum nomine ipſe agit ſuggeſ/
ſerunt ade ⁊ eue de pomo vetito cōmedendo. extra de ſum·tri·
c·i·Unde in geneſi ſecuntur quedam verba que dixit ſerpens
ade ⁊ eue: que quidem verba iſte ꝓcurator latro ⁊ falſarius ſub
uertit coram te: ⁊ ſunt verba talia. Si comederitis de ligno eri
tis ſicut dij. Unde vide fili maximā falſitatem de eo facto qđ
homo cōmiſit ad ſuggeſtionem demonum: demones volunt eū
accuſare: Ex delicto enim ex quo quis eſt puniendus nō poteſt
alium accuſare·C·de accuſa·l·fi·ex̄ de teſti·c·veniens·⁊·c·qm̄·
quia fraus ⁊ dolus nō debent alicui patrocinari ut dicto·c·ad
noſtram de emp·⁊ ven·Unde quantum ad iſtum articulū neqꝫ
alicui ſeductori neqꝫ alicui demonum reſpondem⁹ quia fuerūt
cauſa peccati ut·d·c·i·extra de ſum.tri·Si alius ꝗ̄ ipſe veniet
qui genus humanum accuſet quantum ea ratio dictabit reſpō
debo·Tunc demon ridens ſe ex tanta reſponſione deluſum cū
ipſe haberet mille petendi modos dixit iudici: credit aduocata
euaſiſſe ſed nō eſt ſic·Scis pater ꝙ vbi delictum eſt perpetratū

notorie iuſtus iudex nomine pene eum accuſat ⁊ ex officio ſuo
debet procedere ⁊ punire delictum· C· de accuſa· l· ea quidem· et
ij· q· i· de manifeſta· extra de iureiuran· c· ad noſtram. ⁊ de accu
ſatio· c· ad euidentiam· ⁊· C· qualiter ⁊ quando· l· i· Unde dico
ſic poſito ſicut dixit aduocata: ſed tamen non confiteor ꝙ mihi
non debeat reſponderi in iſto articulo: tamen iuſtus iudex ex
officio procedere debet: vnde cum ſis iuſticia volo videre ſtatī
nomen tuum ſi ſit conſequens rei· iuxta· l· decernimus· C· de
epiſco· ⁊ cle· ⁊ inſti· de dona· §· eſt et aliud· Ego quippe taceo ⁊
video officium iudicis iuſte iudicantis cum delictum notoriū
ſit ⁊ examinatione non indigeat ut dicto. c· ad noſtram· Unde
video officium tuum nobile iuxta notam in· l· iij· §. ſi publico·
ff. de adul· ⁊ extra de accuſa· in· c· qualiter et quando· ⁊· ff ꝺ ſu/
ſpec tuto· l iii· §· preterea· Tunc mater turbata timens ꝙ iuſti
cia filii ex arrupto procederet ex officio effuſis lacrimis ⁊ veſti/
bus ſciſſis uſqꝫ ad ubera dixit filio: fili ecce venter qui te por/
tauit et ubera que ſuxiſti: Ecce qui te lapidauit ⁊ crucifixit ipſe
implorat officium tuum ut dixit: ⁊ quia non eſt in voluntate
ſua: ſed tua ego imploro contrarium: aut dele me de libro vite
iuxta· c· quid crudele· xxiii· q· iiii· quia nulla iura imponunt ti/
bi neceſſitatem procedendi ſtatim ex officio: ſed quando placu/
erit tuę voluntati ut· ff· de iudi. l. non quicquid· ⁊· C· quomodo
⁊ quando iudex· l· i· cum ibi no· ⁊· ff. de offi· preſi· l· ſepe· ⁊. l· ſe· ⁊
quod no· in· c· i· de conſe· eccle· uel altaris li· vi· hic videbo queꝫ
magis diligis cui faues: an ſeductori: an veraci. Filius autem
pietate motus videns matrem muliebriter lacrimantem dixit
demoni· Tibi denego officium meum ad preſens· Reſpondit
demon caro ⁊ ſanguis reuelauit tibi ⁊ non iuſticia celeſtis: ego
bene predixeram ꝙ durum eſt mihi habere matrem iudicis ad
uocatam· Dixit autem mater Uis tu plus dicere Reſpondit de
mon Uolo nunc incipere Et incipiam ab angelis creatis ⁊ con
tinuabo ratōes meas ⁊ approbabo eas iuſticia mediāte· Primo

enim dico ꝙ iura quę ſunt diuinitus promulgata· xvi·q·iij·c·
finali·docent iudices ut ſi quãdo inter partes oriatur queſtio
de aliqua hereditate uel re aliqua diuiſibili diuidenda: iuſtus
iudex ne partes veniant ad rixas debet illam rem cõmunem di
uidere ⁊ aſſignare cuilibet parti quod ſuum eſt·ff·fami·b.rciſ·
l·i·⁊ per totum quia ſcðm iura cõmunio parit diſcordiam. ff·
dele·ii·l·cum pater·§·dulciſſime·⁊·C·quando ⁊ quibus quar/
ta pars debetur·l·i·li·x· Scriptura enim veritatis teſtatur i.e
⁊ meos eſſe principes mundi.de peni·di·ii·§·item opponitur
de moyſe·Nec tamen nego ꝙ tu deus omnipotens aliquã par/
ticulam ibi habes: particulam bene dico quia reſpectu partis
meę tanta eſt quantum graniculum milij poſitũ in medio ma/
gni modij;Et ne per hec verba meum et tuum inter me ⁊ te de/
um patrem omnipotentem ⁊ matrem tuam aduocatam mundi
diſcordia oriatur:peto ut mediante iuſticia pars mea diuida/
tur cum alia: ⁊ quę mala ſunt ſcilicet peccatum:⁊ omnia meę iu
riſdictioni cedant:bona vero ſint tua · extra de ſum·trinita.c·
firmiter hoc quippe iudicium nullus denegaret : ⁊ multo ma/
gis tu qui es iurium conditor·l.finali·C·de preſcriptio·longi
tempo·hoc denegare non potes·C·de legi·l·dig a vox· Filio
autem aduocata dixit·Quid petit iſte demon iterum dicat ut
l·quotiens·ff·de ſolutio·filius iniquitatis petit preponderati/
onem fieri iam factam:nonne recolis ꝙ die veneris ſancta in
qua in cruce pependiſti:tanquam mundi bonitas:⁊ ex alia par
te in ſtatura crucis pependit latro mundi: Tu autem mundi
bonitas preponderaſti mala mundi:⁊ deſcendiſti ad inferos ĩ
anima: et extraxiſti captiuos:iſtud probatur in·c·i·de ſum·tri·
Quare cum predicta preponderatio ꝑtibus omnibus in mõte
caluarie fuerit ſolẽniter facta:⁊ ſic tranſiuit in rẽ iudicatã nolo
ampliꝰ ꝑponderare ſꝫ ſto illi põderatõi·C·ð tranſ·l·cauſas·C
cõi diui·l·ſi maior·ex de re iudi.c·quod ad ꝯſultationē. Procu/
rator autem attentus dixit emittens rugitũ hucuſqꝫ legimus ⁊

SLUB Wir führen Wissen.
GÖRLITZER SAMMLUNGEN OBERLAUSITZISCHE BIBLIOTHEK
Uniwersytet Wrocławski

verba ſperſimus nunc autem ad vlteriora procedamus· Scrip/
tum eſt ꝙ nō habenti aduocatum ſibi ſi poſtulat dabitur·l· i·§
ait pretor·ff·de poſtu·video hic me ſolum ⁊ multos habere con
trarios ⁊ peto mihi dari aduocatum ſiue aduocatos ⁊ ꝙ par ſi
at diſtributio aduocatorum C·de poſtu·l·prouidendū· Reſpō/
dit aduocata mundi ⁊ ego ſola aduocata ſum ⁊ tamen de nego
cio meo nō diffido: de tuo accipe quem vel quos vis/ Reſpōdit
demon aduocatos peto mihi dari duos·ſ·iuſticiam ⁊ veritatē·
Tunc omnes angeli ⁊ archangeli de hoc admirantes ⁊ verſu/
tiam diaboli comprehendentes dixerunt: Aduocate noſtre Re/
gina celorum dn̄a angelorum quātumcunqꝫ ſublimi potentia
fulgeas ⁊ dignitate tamen honeſtum eſt tibi aſſociare aliquos
aduocatos·ar·C·de fideiuſ·l.ſi·⁊·xx·di·de quibus. ⁊ de conſti·
c·ne inniteris· Que angelorum ſlecta conſilio ait. Et ego ꝓ me
peto aduocatos miſericordiā atqꝫ pacem/ Tūc primo ait Aſca/
ron ꝙ ſine remedio homo ſit damnandus: probo triplici ratio/
ne ſcʒ iuſticie exempli: iuſticie precepti: ⁊ iuſticie infinitatis·
Oſtendo iuſticie exempli ſic·quia cum angelus peccauerit ⁊ ſi/
ne remedio condemnatus fuit de peni·di·ij·§· ꝙ autē reprobi·
ibi dicitur ꝙ nō ſit deus acceptor ꝑſonarum·ꝺ peni·di·iiij·§
verum et ſic iniuſtus de qua iniuſticia damnatus eſt de deo cō
queri poteri.· Ad hoc aduocata reſpondit· Non eſt ſimile ꝙ fi/
lius diaboli adducit pro ſimili quia ſi angelus peccauit ideo ſi
ne remedio punitus eſt quia nihil infirmum habebat quod eū
induceret ad peccandum: ⁊ ideo in ſpiritu taliter eſt punitus ī
quo peccauit·de pe·di·ij·§·ꝙ autem reprobi· ⁊ idcirco peccans
ſine venia ⁊c·quia carnem ⁊ oſſa nō habebant ⁊ quia nō infir/
mabātur ar·xxvi·q·iiij·ſciēdum·ſed malignitate diabolica pec
cauit·ut in·c·i·de ſum·tri· Proſequitur ꝓcurator dicens ad iu
ſticiam precepti· Domini deus preceptum dedit ut nō comede/
ret de pomo: ⁊ quocunqꝫ die comederet morte morietur·extra ꝺ
reli·⁊ vene·ſa·c·i·in cle·Angelo aūt nullū preceptū dedit·Si er/
go angelum ſine precepto damnauit multo magis hominē cui

preceptum dederat. Et ſic videtur ꝙ grauius peccauit homo ꝑ
tranſgreſſionem ꝙ̃ angelus qui nõ eſt tranſgreſſus preceptũ.
ar. ff. de arbi. l. celſus. ff. de penis. l. relegati. ⁊ de iurepatro. l. ſi
libertus. Reſpondit aduocata angelo nõ fuit datum preceptuz
tanꝙ̃ ſcienti quid agere deberet ſine precepto. ar. ff. de ac. emp.
l. ſi. in ſi. de re. iur. c. eum qui li. vi. innatã enim habet a ſe ipſo
ſapientiam ⁊ ſcientiam: cuz cognoſcebat certitudinaliter bonũ
⁊ malum propter confirmationem ſue naturę dicto. §. ꝙ autem
reprobi: ibi tamen ſi angelus ſimilitudinis plenus ſcientia ſa-
pientia ⁊c. Et tunc faciendo contra talem certitudinem ſine cõ
paratione grauius peccauit ꝙ̃ homo. xxv. q. i. nulli pbas ſit. et
ij. q. quia ſanctitas. viii. di. quia conſuetudo. xi. q. iii. excellen-
tiſſime. C. de tabu. l. generali. li. x. homo autem talem certitudi
nem non habebat propter corpus quod aggrauabat animã an-
te peccatũ. ar. de peni. di. i. ſerpens. ⁊ xxvi. q. iii. ſciendũ: hinc ē
ꝙ ſerpenti nõ reſpondit homo certitudinaliter: ſed ſub dubio:
ne forte moriamini propter inſipientiam omnia fecit mens: et
ut ordinaretur ad certum finem. c. firmiter. de ſum. tri. cum igi
tur hominem fecerit ad certum finem. ſ. ut eſſet heres vite eter
ne. de conſe. di. i. hij duo. Si damnaretur frauda[…]tur fili[…] me-
us ſine ſua culpa: ⁊ ſic non in ſapientia ſed inuanum creauiſſet
hominem contra dictum. c. hij duo. Nunꝙ̃ ergo inuanum erit
opus filij mei: nunꝙ̃ inuanum conſtituet filios hominum: qḋ
non accidit in angelis: quia tota angelica natura non eſt dam-
nata: ſed tantum pars illa quę peccauit: ſed ſic opus dei nõ eſt
fundatum in angelis: ſed finis ad quez creati ſunt permanet ĩ
confirmatione. ut dicto. c. hij duo. ⁊ quod no. xxiii. di. c. qui epi
ſcopus. Ad tertium quod ponitur. ſcz iuſticie infinitatis: Cum
enim infinite homo peccauerit: ⁊ ideo infinite eſt puniendus.
Surrexit in hoc iuſticia aduocata diaboli ſeuis quã cedebat pa
tenter reſpondens. Seruum inutilem inobedientem ingratum
tranſgreſſorem ⁊ contumacem: cum tam facile poſſet obſeruare

SLUB
Wir führen Wissen.
GÖRLITZER SAMMLUNGEN
OBERLAUSITZISCHE BIBLIOTHEK
Uniwersytet Wrocławski

⁊ tam bene mandatum cum tota eius poſteritate exilio perpe-
tuo fore damnandum: premittens quanto maior eſt cui iniuria
inferetur: tanto maiori dignus eſt pena· ff· de iniurijs· l· pretor·
edixit· §· fi. extra de hereti· c· cum ſcd̄m· li· vi· Cum ergo infinite
magnus ſit deus: extra de ſum· tri· c· i· homo infinita pena eſt
puniendus: ⁊ ſi q̄ʒlibet fecit abſolutionem· nōdum erit abſolu-
tus· de pe. di· i· §. hoc eſt etiam fa· C· de penis· l· ſancimus· Si
enim rex temporalis offenſus eſt: de iure punit tēporaliter: nō
iniuſtum videtur ſi rex eternus puniat eternaliter· xi· q· iii· qui
reſiſtit principaliter cum ſit infinitus deus· de ſum· tri. c· i. in
prin· ergo nihil homo finitus facere poteſt: ꝙ cum facit pecca-
tum ſeruus eſt peccati· de peni· di· iiii· §· item ſcd̄m iuſticiam·
ibi omnes quoqʒ qui in xp̄o ⁊c· ⁊. ii· q· vii· ſicuti rurſus· licet ho-
mo nunq̄ʒ peccaſſet: tamen in ſe ⁊ quicquid debebat dominus
nihil ergo poteſt facere homo vnde ſe: vel alium poſſet redime-
re· quanq̄ʒ omnia bona fecerit ſeruus: inutilis erit· de peni· di·
ii· §· item opponitur· v· ſi enim inquit· ⁊ ibi no· quia qui debet
quę debuit facere fecit: qui autem ſoluit debitū propter hoc nō
ſoluit amiſſum· C· de furtis· l· ancille· ff. eo· l· ſi pignore· §· cum
furti· ⁊· l· pro.· ff· de ritu nup· licet autem per penitentiam cul-
pa deleatur· de pe· di· i· c· ſi cui· perfecta tamen ignorantia nō re
ſtituitur: quia facta pro infectis haberi non poſſunt· l· in bello
§· facte· ff· de capti· ⁊· xxvi· q· i· ſi paulus· maxime cum fama pec-
cati ſemper remaneat· ff· de re· mili· l· qui cum vno· §· ignomi-
nia· ⁊ de ri· nup· l· non ſolum· §· palam· ⁊· §. quę in adulterio· et
ita quāuis per penitentiam culpa poſſit auferri· xxxii· q· i· c· ꝙ
autem· in fi· tamen propter hoc eternam gratiam non meretur·
ar· de pe· di· v· c· i· ⁊ extra de bap· c. maiores· §· illud vero· Cum
enim omnes immundi ſint de īmundo concepti ſemine et pro-
poſuerint adhuc peccare. de peni· di· iii· §. item ꝙ frequēter· In
dignum videtur ꝙ deus ianuam paradiſi q̄ʒ propter peccatum
primi parētis clauſerit· ut· d· c· maiores· reſeret indignis ne ſan

ctum daret canibus: aut margaritas prebeat porcis. de peni. di. i. §. item poteſtate. ⁊. xliii. di. in mandatis ⁊. xi. q. iii. nolite qui pmo iuſticia exigit ut reddat vnicuiqꝫ ſcd̄m opera ſua. extra de ſum. tri. c. ſeruitutes. Reddens retributionē ſuperbis: anīa enī que peccauerit ipſa morietur. xxiiii. q. i. ſi heres. de conſe. di. iiii c. queris. Dominus enim filios enutriuit ⁊ exaltauit: ipſi autē expoliauerūt eum: ⁊ maxime Adam qui maluit potius acquieſcere voluntati vxoris q̄ȝ diuine obedire vi. di. teſtiū. Homo enī cum in honore eſſet nō intellexit: comparatus eſt iumentis inſipientibus. Et quia in pace manducare noluit panem angelorum: iuſtum fuit ut in labore ⁊ in ſudore vultus ſui panem doloris manducaret. Maxime ergo fuit lata ſententia contra eū: apud deum non eſt tranſmutatio nec viciſſitudinis obumbratio. extra de ſum. tri. c. i. in prin. vnde ſemel data ſententia amplius īmutari non debet ppter aliquam hominis miſeriā vel pauperiem. ff. de re. iur. l. iudex poſtq̄ȝ de penis. l. diui fratres. extra de offi. dele. c. in litteris. ⁊ d̄ iudi. c. ad ſi clerici. cum ſcriptum ſit nō misereris pauperis in iudicio. xxiii. q. iiii. eſt iniuſta ⁊. c. ſe. Et quia homo in veritate non ſtetit ab initio: dignus ē ergo perditione: qui cum deum cognouiſſet non tamen deum glorificauit. Cum ergo nullam haberet in paradiſo cibi penuriam omnibus alijs cibis ſibi conceſſis nec corpus habebat corruptibile quod aggrauaret ipſius animam ⁊ ideo quanto cum maiori facilitate peccauit: tanto grauius eſt tranſgreſſus mandatum ⁊ maior in hoc contemptus fuit: ergo ⁊c. d̄ peni. diſtin. i. c. i. poſt principium. Hijs allegationibus cum filio veritatis a iuſticia factis: Surrexit veritas ⁊ ait. Ubi de veritate agitur locus fraudis ceſſare debet. viii. di. c. veritate. et. C. de reſcindendi. l. ſi dolo. Ueritas dixit. Quacunqꝫ hora de pomo comederitis morte moriemini. de reli. ⁊ ve. ſan. in cle. i. Qd̄ aūt Adā ⁊ Eua cōmederint nō eſt dubiū: vñ ſine plixitate dico hominē

fore damnandum ne nomen dei ſit inuanum quod eſt veritas
viii·di·c·qui contempta. Ex aduerſo locuta eſt miſericordia cō
t a iuſticiam: Damnatos homines eſſe ſaluandos allegans et
ſic dicens· Cum angeli reprobi nullo inſtigante nulla ſui co·po
ris fragilitate peccarent·ut in·c·firmiter de ſum· tri· eorū pro/
ſus damnatio eſt irreuocabilis: prout dixit regina celorum· ut
de pe·di·ii·§·ꝙ autem reprobi· Homo autem inſcius ⁊ fragilis
⁊ imperfectus promptior fuit ad peccandum·in auten.ꝺ mona·
§·ſi vero coll· i·xx·q·iii·c·diabolo inſtigante· potius habere ibi
videtur hic aliquā excuſationem. de peni.di·v·poſt prin· ff· de
eo per quem factum erit·l·i·ff·de ven·inſpi·§·ceterum· Et quo
niam in deo ſumma miſericordia eſt·xxiii·q·iiij·nabuchodono
ſor·⁊.i·q·iiii·§·contra: ⁊ de peni·di·i·§·item quero· ⁊·§· multi/
plex·⁊·xxiii·q·iii·c.hoc autem conſtat· Si hominem penituerit
ſatiſfactione aliqua ſecuta: miſericordia domini eum reparabit
Indignum videtur ꝙ digna creatura ad ymaginem dei facta
periret: ut dixit aduocata mundi: ne deus fraudaretur propoſi
to qua propter ad ſui ymaginem fecit hominē ut eum cognoſce
ret: cognitum diligeret : ⁊ tandem dilecto frueretur. de conſe·
diſ·ii·c·hij d..o·maxime cum ſit ſcriptum filius nō portabit ini
quitatem patris·ff·de penis·l·crimen·i·q.iiij·c·crimen·⁊·c· iu/
dei· Et iteru..·Deus nō uult mortem peccatoris: quia cor cōtri
tum ⁊ humiliatum deus non deſpiciet·de peni·di·i·in actione.
Nec obliuiſcitur miſereri deus: quia in quacunqꝫ hora ingemu
erit peccator: omnium iniquitatum ſuarum nō recordabitur·ꝺ
pe·di·i·ſi cui·§·hoc idem·⁊·l·diſ·ponderet quia venit tempꝰ mi
ſerendi eius· Ipſe enim de ſe dicit: ſanctus ſum ne iraſcatur in
perpetuum: cum iudicium ⁊ iuſticia ſine miſericordia nō virtꝰ
videatur eſſe: ſed crudelitas·xlv·diſ·diſciplina·⁊·c·omnes qui·
⁊·l·diſ·ponderet in fi·homo enim iam recepit de manu domini
ſupplicia pro omnibus peccatis ſuis : a planta enim pedis uſqꝫ
ad verticem capitis: non eſt in eo ſanitas· Et quoniam iam do

minus oſtendit potentiam ſuam in rerum creatione: ſapientia
ordinatione ⁊ diſpoſitione. extra de ſum·tri.c·i·debet nunc oſtē
dere bonitatem in preditorum recuperatione: cum ſit ſcriptu[m]
vbi habundat delictum ibi habundat gratia: pater dum percu/
tit ſanat·v·q·c·non omnes·⁊·c·non oſculatus·⁊· xxiii · q.iiii·ea
vindicta. omnes quidem homīes ſunt a benefactore ⁊ patre tu/
endi: quia beneficus eſt dans affluenter nō improperans: non
enim improperat dona: quia dona ſunt ⁊ beneficia ſua·i· autē·
quomodo oportet epiſco·in prin·homini autem dedit nō ven/
didit i·q·i·gratia·⁊ c·qui ſtudet·n[on] igitur improperet: cur me
in tanta vilitate deſpicis: quę cum tanta dignitate creaſti miſe
ricordiam poſtulat: homo voluit eſſe quaſi deus per ſuperbiā ⁊
deus voluit eſſe homo per humilitatem·extra de ſum·trini·c.i.
Hijs rationibus miſericordia ſummi regis vehementer incli/
nauit patrem ſuum: patrem miſericordiarum ⁊ totius conſola/
tionis ut humanum genus reſtauraret: ⁊ ſeruum fugitiuū ad
propria reuertentem ſuſciperet· Demum ſurrexit pax quę allo/
cuta eſt ſorores ſuas iuſticiam ⁊ veritatem et miſericordiam in
hunc modum. Audite ſorores meę quę loquar· Et mihi ſi placet
credite quę ſum vinculum veritatis·extra de iu[di]·c·nouit· Nō
ſeductori qui eſt vinculum iniquitatis·xxvi·q·v· ne mirum·de
pe·di.i·c·romanos· quia ſi mihi credideritis ta[l]iter videbitis
ꝙ veſtrum quelibet quod petit intus habet. Petit enim ſoror
mea iuſticia ut homo qui peccauit infinite moriatur: hoc iam
factum eſt: quia filius dei ſaluator mūdi qui hic eſt: propter ho
minem mortem paſſus eſt: carnem paſſibilem aſſumendo ut in
ſe penam ſuſciperet: ⁊ ſe pro omnibꝰ precium daret· de ſum·tri·
in cle·i·ex quo angelus qui dolere non poterit: fuit incapax ſal/
uationis de morte domini: cum ergo bonitas ſcꝫ deus ⁊ homo
puniti ſunt pro culpa infinita: quod eſt mirabile dictum: ſuffi/
ciat tibi cariſſima ſoror iuſticia· Tu vero ſoror mea veritas: pe
tis veritatem domini manere in eternum: qui ait: quacunqꝫ ho

ra comedes morte morieris. Reuera ⁊ tibi ſorori mee ſatiſfactū
eſt: quia homo qui ante peccatum nō habebat corpus corrupti-
bile per peccatum iſtius factum eſt corruptibile: ſicut quotidie
videmus. de pe. di. iiii. §. conſiderandum. ꝙ ſufficienter tibi de-
bet ſatiſfacere: cum ex eodem delicto nō debet quis duplici pe-
na puniri: quod eſſet contra iuſticiam. ff. de accu. l. ſenatus. ff.
nau. cau. ſta. l. licet. §. ei. ⁊. lxxx. di. preſbiter. xxiii. di. v. quid er-
go extra de iudi. c. at ſi clerici. Modo reſtat dixit pax ꝙ ſatiſfi-
at ſorori mee miſericordie: cui debet ſufficere: ꝙ ſeruum prodito-
rem liberando ad beatitudinē reparauit. extra de baptiſ. c. mai-
ores. §. cum ergo: quare cum quelibet veſtrum habeat quod ſuo
nomini congruit. Conſulo ego pax: ꝙ pax fiat: ea propter pſal-
miſta ait: miſericordia et veritas: ſuple que in hac controuer-
ſia erant: oſculate ſunt. Eſt enim oſculū ſignū pacis. ut no. in. l.
. i. ff. de pac. Mediante igitur pace pacificatis ſororibus: procu-
rator iniquitatis receſſit. Et ideo omnes filij Eue aduocatam
implorant virginem glorioſam. Unde ⁊ dicitur: Eya ergo ad-
uocata noſtra illos tuos miſericordes oculos ad nos conuerte:
ſcʒ oſculum miſericordie ⁊ pacis. Et Jheſum benedictum fruc-
tum ventris tui: excluſo diabolo: nobis oſtende. O clemens O
pia O dulciſſima virgo Maria. Amen.

¶ Finitus ⁊ impreſſus eſt preſens tractatulus Rome p mgr̄m
Steffanum Planck de Patauia. Anno. Mcccclxxxvj. die vero
lune ſextadecima menſis Januarij.

SLUB
Wir führen Wissen.
GÖRLITZER SAMMLUNGEN
OBERLAUSITZISCHE BIBLIOTHEK
Uniwersytet Wrocławski

SLUB
Wir führen Wissen.
Stadt Görlitz
GÖRLITZER SAMMLUNGEN
OBERLAUSITZISCHE BIBLIOTHEK
Uniwersytet
Wrocławski

konser. wyk: M. Gans - Jakianowska Fdk w PKZS (2018 r.)

SLUB
Wir führen Wissen.
GÖRLITZER SAMMLUNGEN
OBERLAUSITZISCHE BIBLIOTHEK
Uniwersytet Wrocławski

SLUB
Wir führen Wissen.
Stadt Görlitz
GÖRLITZER SAMMLUNGEN
OBERLAUSITZISCHE BIBLIOTHEK
Uniwersytet
Wrocławski

SLUB
Wir führen Wissen.
Stadt Görlitz
GÖRLITZER SAMMLUNGEN
OBERLAUSITZISCHE BIBLIOTHEK
Uniwersytet
Wrocławski

SLUB
Wir führen Wissen.
GÖRLITZER SAMMLUNGEN
OBERLAUSITZISCHE BIBLIOTHEK
Uniwersytet Wrocławski

SLUB
Wir führen Wissen.
Stadt Görlitz
GÖRLITZER SAMMLUNGEN
OBERLAUSITZISCHE BIBLIOTHEK
Uniwersytet
Wrocławski
BUW

SLUB
Wir führen Wissen.
Stadt Görlitz
GÖRLITZER SAMMLUNGEN
OBERLAUSITZISCHE BIBLIOTHEK
Uniwersytet Wrocławski
BUWr

SLUB
Wir führen Wissen.
GÖRLITZER SAMMLUNGEN
OBERLAUSITZISCHE BIBLIOTHEK
Uniwersytet Wrocławski

SLUB
Wir führen Wissen.
GÖRLITZER SAMMLUNGEN
OBERLAUSITZISCHE BIBLIOTHEK
Uniwersytet
Wrocławski

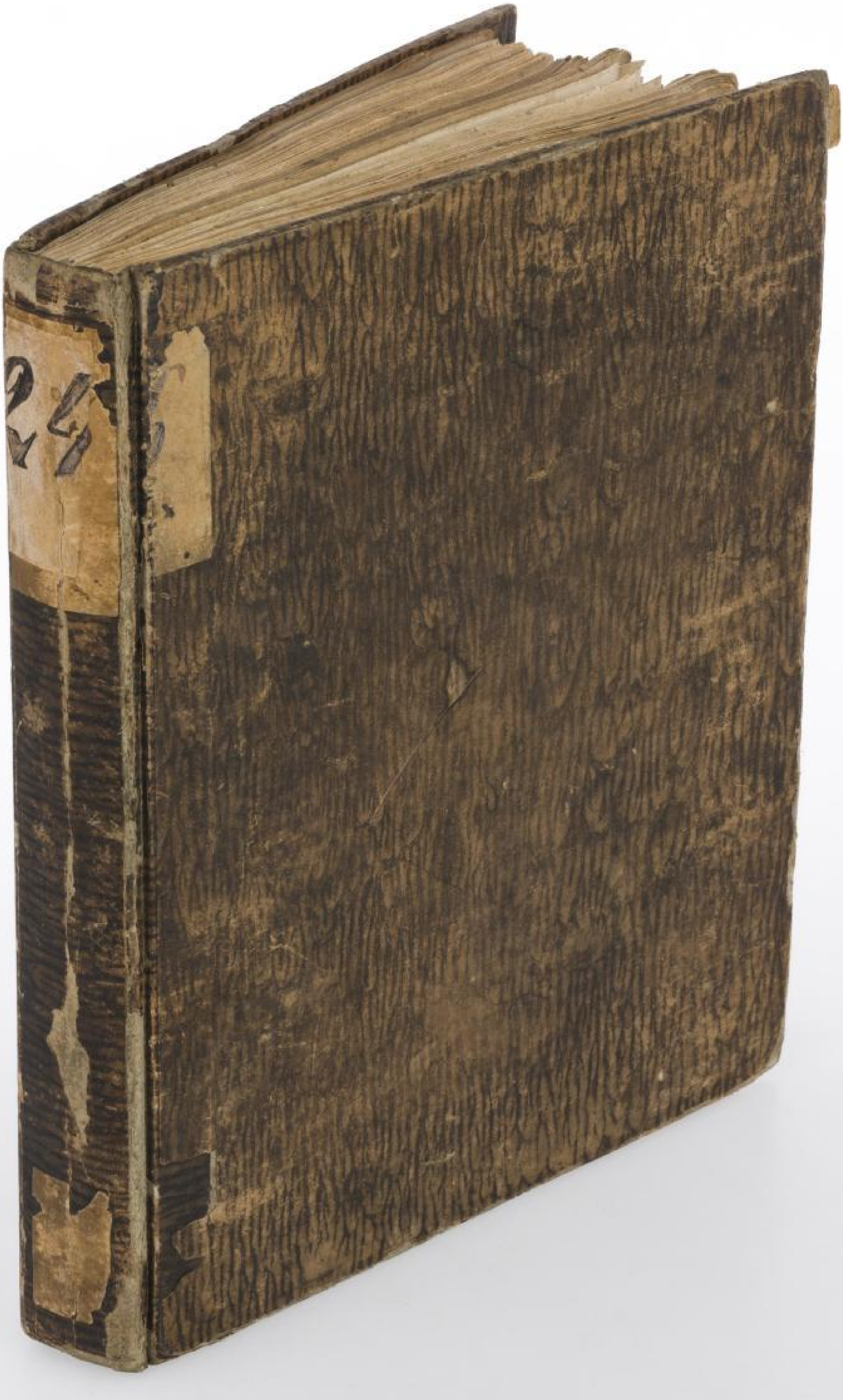

SLUB
Wir führen Wissen.
GÖRLITZER SAMMLUNGEN
OBERLAUSITZISCHE BIBLIOTHEK
Uniwersytet Wrocławski

SLUB
Wir führen Wissen.
GÖRLITZER SAMMLUNGEN
OBERLAUSITZISCHE BIBLIOTHEK
Uniwersytet
Wrocławski

Guilhelmi ſaphonenſis fra

tris de ordine minorum perutilis epiſtolandi modus ad vene
fratrē nomine Johānes. Inmittitq3 vnā ad illuſtrem epiſtolā

Conqueſtus mecum es Johannes mi dilectiſ
ſime in xp̄o frater q3 hij qui de epiſtolis arte
ſcripſerunt quomodo cōponi debeant nullam
ſuauitatem, nullūq3 dicēdi leporem aſſecuti alijs impartiri
pollicentur qd ipſi nondum attigerunt. Nam cū multiplī
ces regulas de epiſtolis ornatiſſime cōficiendis dederint.
Et ipſi ad epiſtolas cōficiendas acceſſerint ſicut in eorum
patet exemplis. Inſuaues ymmo inſipidi 7 inſulſi ſūt. Hec
eſt querimonia tua. Hec tua dedignatio. Hoc eſt qd te ab
eorum preceptis et doctrina ſequeſtrat. Nimirū profecto. Nā
quis non dedignetur hos qui montes aureos pollicent et
ipſimet non habeāt vnde viuant. Quis inquam bonorum non
ſtomacharetur obſcenam barbariem eloquendi qui totius
eloquentie infantiſſimi comprobantur. Cum eloquentiaz in
literis ſcribendis dicendi ſcribendiq3 cōſtituere arbitrant. Vt miras
quaſdam deſcriberem regulas docentes eligere triſillabas 7
quadriſillabas dictiones et 3 totum conatum ingenij ſui
huic rei apponūt, quaſi ſuibi eloquētie vis, vt ſonoritatē

ſpūs robor iā uſ⁹ forte apud te ceteroſq; incalluit. vt vix q̄
dicim⁹ audire tere poſſis. neq; te fortaſſis me iā ſtimulū raci
cogitacionē quā habeo vt primū verba mea ꝯpoſitū iuri cōtz
accedas quā gradiaris. ſi et nō reſpuas. et quod a vobis te im
petrare facillime ſpero tibi cōtinuo ꝓpportiā que eſt. ille trea
epiſtole partes de quibus verbum facimus)

Has tres partes ponit

Epiſtolarū igit ꝑtes dicimus cauſaꝫ. Intencione
et Cōſequens. Si eni q̄s animaduertere velit q̄
ad epiſtolā neceſſario et principalr exigant hec
tres ſufficere dicat neceſſe eſt. ¶ Cā eſt ꝑ quā mouemur que
impellimur aliqd alicui ꝑ litteras intimandū. ¶ Intēcio ē
que impellente ad illā cauſam ꝑ litteras explanare feſtinat
¶ Cōſequens eſt illud qd cā ꝓpoſita et intencione patefacta
aliqd ſub ſpē boni vel mali finaliter ſequetur demōſtrat. aut
racione mali fugiend. Ut ergo melius clarius et euidencius
ꝑcipe poſſis qd ꝑ hec intendamus. Harū triū diſtinctione
explanacione tibi ſubdā. Decreui anteq̄ accederē ad ſcribē
dū. cauſa primo expedit. ſcꝫ et oracō tua ꝛ vehemēs inſtātia
q̄ me impulit. vt aliqd breuiter tibi et cōpendioſe ſcriberē

due. Ultima ps eplãe, pclusio, a cõsequēdo, quia prius dicta cõse-
quēs. ideo dicit q sicut premisimus et huius primis
sequitur. sunt quia aliquid sequendū aut fugiendū insinuat
Uocat aut ps hec in cõclusio. Ita debet esse ut sit qd a sic q ut
[illegible] excitandi mus hec [illegible] bene [illegible]
[illegible] ad idem [illegible] [illegible] qua sat
intelligere arbitror. [illegible] pl'a partes eplãe [illegible]
tas quinqz quas nonnulli posuerunt ad alia vtiliora decla-
rādo cõsequentem pcedamus. Accomodata aut cõclusio.

De harū triū partiū ordine

Certum est a nobis principales epistole partes
essentiales et necessario requisitas in epistola
conficienda tres esse: illas vtiqz pro nostro
modulo ostendendo aperuimus. Sed tamen dubitatur an
si possit quo ille partes locande essent: cum sit causa semper
prius ea: deinde intentio et finaliter consequens. Ideo
q hic ordo licet bonus sit et artificialis non est semper et
necessarius. Nam aliqn pmittenda erit intentio vel causa et
consequente sequentibus. Aliqn consequens premittenda ante
tionem, causa sequentibus. Ubi vicem modi potius dicit

[illegible] M. Decretum. Ep. de Ma[illegible] lecto epistole sententia

[illegible] Ep. P. D. Dilecte frater tantus est ardor q meis

[illegible] sub pectoribus [illegible] huius artis studijs

acquirendis [illegible] nihil [illegible] videantur [illegible] satis

[illegible] nisi [illegible] huiusmodi studijs quicquid

[illegible] possim. [illegible] Cupere [illegible]

[illegible] in ea doctrina [illegible]

[illegible] effectu [illegible]

[illegible] possim [illegible]

[illegible] apud nos

[illegible] studia animus ducitur.

[illegible] Magne [illegible] preces [illegible]

[illegible] impedit [illegible] et faciat

[illegible] supplicite[illegible]

[illegible] medicina [illegible]

[illegible] faciat [illegible]

[illegible] ordinare [illegible]

[illegible] cognitio [illegible]

[illegible] consequens. Valete ergo [illegible]

[illegible] Hec epistola [illegible]

ter ut patebit

ſicut in mediatione procedit niſi hoc unico adiecto q hic prima proba inquiritur de duplando: alibi vero de mediato. Exemplum gratia Volo duplare .9357. procedo iuxta doctrinam ſuperius ſtabilitam ut ſequitur.

9357 Duplandus.
18714 Duplatus

Quod ſic probabo accipiendo probam more ſolito de numero duplando que erit .6. quam duplabo proveniet proba .3. que ſemper debet concordare cum proba numeri duplati.

3
6 3
3

Multiplicatio.

Numerum quemcumque multiplicare Primo te in parato bene ſcire neceſſe eſt. ſi ſaltem aptus velis eſſe huic negotio diſcipulus. Si quid ex ductione ſingulorum digitorum ſolent inter eum quilibet producatur. Nam ſi illud ignoras: certifico te nihil dei operam ad id cognoſcendum. Inutilis eris huius rei auditor. Aſſueſcas igitur te ipſum in illis novem digitis. Primo in paratus non eſt opus iſto: cum ſit apertum ſi ſolum in minoribus: pro cuius meliori ſubſidio cape regulam illam antiquam ¶ Quilibet digitus in aliquem digitorum multiplicatus producit eum numerum qui manet poſtquam ab articulo a maiori digito denominato: minor digitus tociens detrahitur quot ſunt unitates a maiori digito ad denarium complendum: ut ter octo ſunt viginti quattuor, dempto inde bis tribus. Poſtquam igitur digitorum omnium multiplicationes in promptu tenes: ad opus accedere potes.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2	4	6	8	10	12	14	16	18
3	6	9	12	15	18	21	24	27
4	8	12	16	20	24	28	32	36
5	10	15	20	25	30	35	40	45
6	12	18	24	30	36	42	48	54
7	14	21	28	35	42	49	56	63
8	16	24	32	40	48	56	64	72
9	18	27	36	45	54	63	72	81

Scribe igitur numerum ſtatim quem velis multiplicare per ſuas differencias et numerum per quem illud facere vis ſub eo vel ſupra eum ſic q prima ſit ſub prima et ſecunda ſit ſub ſecunda. Et tercia ſub tercia et ſic conſequenter incipiendo a precedentia et ſuadeo eum ponas inferius qui pauciores

ſolam primã ſupioris ordĩs ducas, p pꝛio ordinẽ. Aut ſi fuerit in pꝛi-
mo loco ut ſequẽtes minꝰ ſignificet nõ ẽ niſi ſervare debitũ ordi-
nẽ zifra il neceſſariũ omittere. Quibꝰ ita cõpletis oẽs ordiẽs infra
lineã ſibi iunge iuxta modũ datũ in addicõe. Et ſic in mãdo ſitũ
et inceptionẽ eoꝝ et pductio eriens exitio qd pveniet ex multipli-
catione taliũ numerorũ. Proba. ducta multiplicantis in pꝛobam multi-
plicãdi pꝛicendo .9. quãtiens opoꝛt. ſi qd ſupeſt qd pꝛobam numeri
pducti nõ eet opꝰ iterare cõgerit. Ut ſi vis multiplicare .759. cum
.346. ponãt ordie tali.

			7	5	9	Multiplicandus
			3	4	6	Multiplicans
		4	5	5	4	
	3	0	3	6		
2	2	7	7			
2	6	2	6	1	4	productus

	3	
3		4
	3	

Quod ſic pꝛobatur accipiendo pꝛimo pꝛobam multiplicandi que
erit .3. deinde etiã multiplicantis que eſt .4. que ſimul multi-
plicate .12. conſtituũt cuius pꝛoba eſt .3. que ſemp tenet con-
cordare cum pꝛobã pducti ut ſuperius in cruce cernitur.

Divisio.

Numerum quẽcumq; equalem vel minorẽ ſe dividere. Po-
ne ultimã diviſoris ſub ultima dividendi penultimã ſub
penultima et ſic deinceps. Si ſolum ſupꝛapoſitũ preciſe
ſe ſit diviſore maiꝰ vel ſibi equale. Nã ſi minꝰ eſſet tũc ultima di-
viſoris eſſet tibi ponenda ſub penultima dividendi et penultima
ſub antepenultimã et ſic deinceps. Deinde trahe lineã deorſum
a parte dextra ante numerũ dividendi. Quibꝰ ita poſitis vide quo-
tiens ipe diviſor pꝛeciſe cõtineat in ſibi ſupꝛapoſito. Qd ad maxi-
mũ novies fieri poteſt, ad minimũ vero ſemel. Et talem digitum
deſignantẽ quotiens huiusmodi ſcribe indirecto numeri dividendi añ
lineam et diviſor p tale quotiens multiplicatus ſubtrahat a ſibi
ſupꝛapoſito ipm quidem ſupꝛapoſitũ cõcellando et reſiduũ ſi qd
fuerit ſupꝛa cõcellatũ reſcribendo. In hoc aũt tuo vteris ingenio
cõſiderando quotiẽs ad maximũ ultima diviſoris poſſit detrahi a
ſibi ſupꝛapoſito. Ita tñ qꝙ totiẽs penultima a ſupꝛapoſito ſuo et
reſiduo pꝛiori ſi quid fuerit etiã poſſit. ſic ꝛ reliquẽ ſingule toties

De radicum multipli-
ces Numerorum extra[ctiones]

[H]ec res est alteri⁹ arithmetice partis diffi
cultates invenire, quedam alia apud Apuleium [illegible]
in omni doctrina peritissimum huius [illegible] spe
culatio. que. altera tanto preclarior quanto facilior e
cuiusque ingenio accomodatior que et [illegible] apud
nostros appellata est calculatio. Cur quidem materia
bie aliqua [illegible] magis necessaria subsequun
tur documenta et adeo quidem in verbis [illegible] nul
la litteratura est. non mediocriter [illegible]
dere possunt. priusquam tamen illa quo [illegible] in
mercatura atque altera arithmetice parte ponuntur ne
cessitatem Aliquapropter eorum manuductione atque
fundamentum subsequentium introductione [illegible]
da sunt principia. Quoniam artificialis practicum
volens computare subtiliter [illegible]
tras et linearum [illegible] diligenter [illegible] prosicat. u
tamentum scilicet lineis spaciisque imponere [illegible] resol
vere sciat. relevare quoque et vnum alteri addere vel
ab alio subtrahere. Duplare quoque et mediare. Insup
etiam vnum per alium multiplicare aut dividere. Et
postremo cuiuslibet progressionis terminos copio
diose invenire summas. Radicum denique tam qua
dratorum quam cubicorum extractione non ignorare. Ve
terum priusquam de illis numerorum speciebus spe
cialis fiat mentio. Alique generales notande sunt re
gule. Quarum prima talis est. lineis quatuor aut plu
ribus subalternatim positis. spaciisque sufficienti
atque equalibus. quantum possibile est. interceptis
vna per medium vel plures si necesse fuerit equaliter

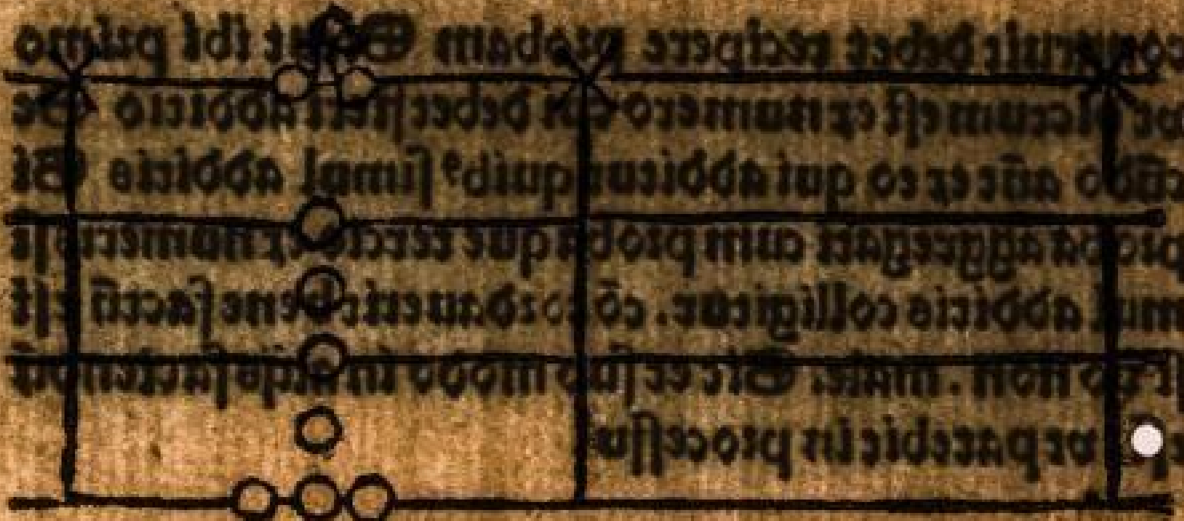

Et ſic eodē modo etiā in aliis omnib⁹ hiis ſimilibus pcedendū eſt exemplis vt ſcilicet in ponderibus . menſuris et quibuſlibet aliis. Cum autē ea que operatus ſis probare volueris Scire debes q̃ ſicut alterius Arithmetice partis triplex eſt proba ſic et illius. Alia enim contraria operatio. Alia nouenaria collectio Tercia vo ſeptenaria eſt diuiſio. Primam igit ſimul aggregata e conuerſo a ſe ipſa ſubtrahe Et ſi vltima ſubtractione facta nihil remanſerit bn factū eſſe ſcias Sin vo male. Cū aūt p ſecūdam eam pbare volueris opus eſt ſemper numero interlineali ꝓ prima recipe probam hoc modo . collige . 9 . vel alium quemcumq; volueris nouenarium numerū totiens quociens . vnū in quacumq; linea eiuſdē ſcȝ campi fuerit ſemp pro vno computando. et vnū in quocūq; ſpatio etiam fuerit p 5 . et qd vltimo min⁹ 9 . relinquit p pba reſeruat Sic et per terciā Numer⁹ interlinealis vnus et eiuſdē etiā campi primo in . 7 . vel alio quocūq; ſeptenario diuidat numero . et quod vltima diuiſione facta minus . 7 . relictū fuerit pba eiuſdem numeri exiſtit . vt exempli gratia hic in additiōe prima vtrāq; ex numero qui debet fieri additio recipe probam . Deinde etiā ex aliis quamlibet ſeorſum tamen eo ſuo modo et vt

Et quia linea z impar eſt numerus. quare in ſupꝛ ori incipiendū eſt. et vt dictum eſt ſupra. vnus in eadem al terius oppoſiti ſcz cambij inueniatur numerus qui ſemel in ſe ductus ꝛc. vt ſuperiꝰ dictum eſt ſemꝑ infra ꝓcedendo quouſqz totū perficiatur opꝰ quo completo figura ſic ſtabit vt ſequitur.

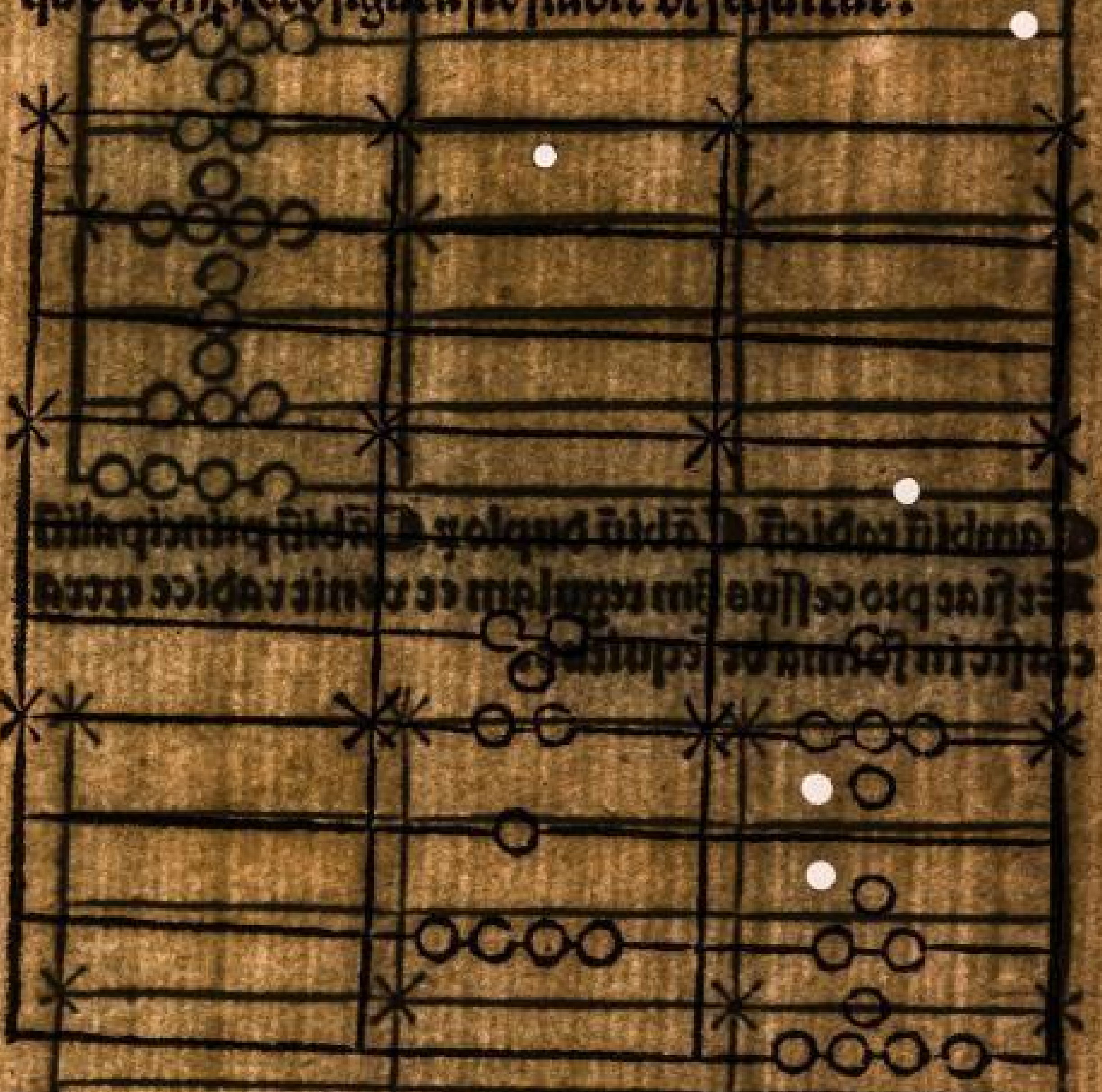

Cam. principaliū Duplorum Radicum

¶ Exemplum ſecundi vbi ſcz linearū numerꝰ par eſt tunc eodem mō vt in priori exemplo fiat ꝓceſſus niſi q ibi in penultima cꝑis ſit inceptio vt ſi iſtius numeri 208647968 4 quadratam extrahere volueris radicem tunc vt priꝰ ſic pone ad formam. Et hoc ſm familiaritatem ſiniſtre manus.

¶ Exemplū aūt tercium ubi ſcꝫ numerꝰ poſitꝰ nō eſt quadratus ut ſi iſtius numeri ſcꝫ. 98765432 quadratā extrahere volueris radicē tūc ſtet ut priꝰ ſi iuſtitia magis fuerit familiaris ſic pone ad formā.

Cuiꝰ cū maximū quadratū ſubtraheris ſi quadrataꝫ extraxeris radicē relinquit figura ſic ſtare ut ſequit.

Radix Duplata Reſiduum

πατερ ημων ο εν τοις ουρανοις αγιασθητω το ονομα σου ελθε/
niat regnum tuum fiat uoluntas tua ſicut in cælo, &
τω η βασιλεια σου γενηθητω το θελημα σου ως εν ουρανω και
in terra panem noſtrum quotidianum da nobis hodie;
επι της γης τον αρτον ημων τον επιουσιον δος ημιν σημερον
& dimitte nobis debita noſtra ſicut & nos dimittimus de/
και αφης ημιν τα οφειληματα ημων ως και ημεις αφιεμεν τοις
bitoribus noſtris & ne inducas nos in tentationem. ſed
οφειλεταις ημων και μη εισενεγκης ημας εις πειρασμον αλ/
libera nos a malo Amen.
λα ρυσαι ημας απο του πονηρου αμην.

Aue gratia plena Maria dominus tecum benedicta tu
χαιρε κεχαριτωμενη μαρια ο κυριος μετα σου ευλογημενη συ
ĩ mulieribꝰ & benedictus fructus uentris tui quoniã ſaluato
εν γυναιξι και ευλογημενος ο καρπος της κοιλιας σου οτι σωτη
rẽ peperiſti animarũ noſtrarũ. ρα ετεκες των ψυχων ημων

Credo in unum deum patre omnipotente factorem cæli
πιστευω εις ενα θεον πατερα παντοκρατορα ποιητην ουρανου
& terræ uiſibiliumq; omniũ & inuiſibiliũ & in unũ dñm
και γης ορατων τε παντων και αορατων και εις ενα κυριον ιησο
Ieſum Chriſtum filium dei unigenitum & ex patre
υν χριστον τον υιον του θεου τον μονογενητον εκ του πατρος
natum ante omnia ſæcula deum de deo lumen de lu/
γεννηθεντα προ παντων των αιωνων θεον εκ θεου φως εκ φω
mine deũ uerũ de deo uero genitum nõ factũ conſubſtan
τος θεον αληθινον εκ θεου αληθινου γεννηθεντα ου ποιηθεντα ο
tialem patri per quem omnia facta ſunt qui propter nos
μοουσιον τω πατρι δι ου τα παντα εγενετο τον δι ημας

Εν αρχη ην ο λογος και ο λογος ην προς τον θεον και θεος ην
uerbū. Hoc erat in pncipio apud deū oia per ipſū facta ſūt
ο λογος ουτος ην εν αρχη προς τον θεον παντα δια αυτου εγενε
& ſine ipſo factum eſt nihil quod factū ē. In ipſo uita erat,
το και χωρις αυτου εγενετο ουδεν ο γεγονεν εν αυτω ζωη ην
& uita erat lux hominum: & lux i tenebris lucet & tenebræ
και η ζωη ην το φως των ανθρωπων και το φως εν τη σκοτια φαινει και
eam non comprehenderunt. Fuit homo miſſus a
σκοτια αυτο ου κατελαβεν εγενετο ανθρωπος απεσταλμενος παρα
deo nomen ei Ioannes. Hic uenit in teſtimonium ut teſti
θεου ονομα αυτω ιωαννης ουτος ηλθεν εις μαρτυριαν ινα μαρ
monium perhiberet de lumine, ut omnes crederent p illū
τυρηση περι του φωτος ινα παντες πιστευσωσι δια αυτου.
Nō erat ille lux ſed ut teſtimonium perhiberet de lumine.
ουκ ην εκεινος το φως αλλ ινα μαρτυρηση περι του φωτος.
Erat lux uera quæ illuminat omnem hominem uenientem
ην το φως αληθινον ο φωτιζει παντα ανθρωπον ερχομενον
in hūc mundū. In mūdo erat & mundus per ipſum factus ē
εις τον κοσμον. εν τω κοσμω ην και ο κοσμος δια αυτου εγενε
& mundus eum non cognouit. In propria uenit & ſui eum
το και ο κοσμος αυτον ουκ εγνω. εις τα ιδια ηλθε και οι ιδιοι αυ
non receperunt. Quotquot autē receperūt eū dedit eis po
τον ου παρελαβον. οσοι δε ελαβον αυτον εδωκεν αυτοις εξου
teſtatem filios dei fieri credentibus in nomine eius
σιαν τεκνα θεου γενεσθαι τοις πιστευουσιν εις το ονομα αυτου
qui nō ex ſanguinibus neq; ex uolūtate carnis, neq; ex uo
οι ουκ εξ αιματων ουδε εκ θεληματος σαρκος ουδε εκ θεληματος
luntate uiri ſed ex deo nati ſunt. & uerbum caro factum eſt

SLUB
Wir führen Wissen.
GÖRLITZER SAMMLUNGEN
OBERLAUSITZISCHE BIBLIOTHEK
Uniwersytet Wrocławski

tes bene noverunt ipsi [illegible] rationem nō esse [illegible]
tum fuerit an̄ Quibus lucifer ait. Non terream ipsos [illegible]
Dicit se esse iudicem [illegible] quod [illegible] est. Sic enim
iusticia obtinebimus aut ipsum reprobabimus ex ore suo. Ex
[illegible] nunc. Et ait Ascaroni. Tu ibis ad diem [illegible]
[illegible] pocius dic vobiscum cruciari [illegible] ibi vbi [illegible]
[illegible] esse quoniam ibi nullo modo gaudeo sed potius doleo
[illegible] in agro [illegible] de [illegible] ei [illegible] procuratores [illegible]
obedienter dabis facias quod incumbit extra de malo [illegible]
[illegible] humano loquamur comparuit Ascaron in au
rora diei [illegible] in consistorio dei solus in quodam angulo [illegible]
[illegible] autem [illegible] maior erat contumacia actoris [illegible]
[illegible] extra de dolo [illegible] contu[illegible] Et ideo tempestiue
[illegible] aurea habebat apertas paratas semper [illegible]
[illegible] propinquante autem quasi iam meridie
[illegible] adprehenderam deus [illegible] pariter [illegible] ego [illegible]
[illegible] expectaui [illegible] iusticiam [illegible]
[illegible] autem [illegible]
[illegible] Dicit dns [illegible] tota die [illegible]
[illegible] de verbo [illegible] Tunc demon [illegible]
[illegible] ad horam [illegible] Tunc quasi omnibus [illegible]
[illegible] exclamauit demon [illegible] iusticia [illegible] debent [illegible]
[illegible] Dicit autem dominus [illegible] comparuit
[illegible] tota die expectaui in regio [illegible] Dicit
dominus [illegible] quid petis extra de lib. [illegible]
[illegible] demon [illegible] vocatum est genus huma[illegible]
[illegible] procurator [illegible] est aliquis qui pro genere hu
mano [illegible] compareat. Dicit domi
[illegible] Ascaroni quid petis. Respondit Ascaron. Non peto ni
[illegible] quod nemini denegatur [illegible]
[illegible] de regu. iur. [illegible] pero [illegible] quibus [illegible]
[illegible] sufficienter ad hanc diem respondi[illegible]

tiray[?] adiurata
fa

[illegible]

c·li diligenti· vnde illa detentio animarum fuit potius facti q̃

[illegible]

Ludi olym-
pici unde q̄s
libetice putat
diſputatiōis
origo.

[illegible]

SLUB Wir führen Wissen.
GÖRLITZER SAMMLUNGEN OBERLAUSITZISCHE BIBLIOTHEK
Uniwersytet Wrocławski

Matthei Lupini Calidomij Carmina de quolibz

Lipſenſi anno 1.4.9 7. diſputato. Et queſtio de poetis a republica minime pellendis.

¶ Johannis Honorij Cubitenſis

Carmen laudatorium.

Docte Lupine tenes nomē qd nulla tacebunt
Secula. ſemper eris viuus in ore virū.
Nam bene defendis hic dia poemata vatū:
Que redolent laurū pulcher apollo tuam.
Ergo tibi meritas grates ſtudioſa iuuentus
Pro tam ſublimi munere ſemper etat.
Jamqz vale: et ſuperes longeui Neſtoris annos
Tu ſemper noſtre maxima pars anime.

4° 10338

XV. Qu. 1144, 1